

Heerenlanden College, Leerdam

Christelijke scholengemeenschap voor vmbo, havo, vwo

‘Basisscholen weten onvoldoende wat we doen’

Een laag onderbouwrendement en veel afstroom. Daarmee kampte het Heerenlanden College in Leerdam enkele jaren geleden in vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. Een van de maatregelen was een grondig onderzoek naar basisschooladviezen. “Zowel naar boven als naar beneden klopten die vaak niet”, zegt directeur Jolanda Smid. “Basisscholen bleken onvoldoende te weten wat we doen, wat leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg moeten kennen en kunnen. Daarom speelt gedrag bij de verwijzing vaak een belangrijker rol dan cognitieve indicatoren. ‘Het is een aardig kind en ze werkt hard’ is dan het argument.”

Overdracht nu uitgebreider

Toen de drie afdelingsdirecteuren, die altijd al de warme overdracht deden, beter wilden terugkoppelen, stuitte ze op de eerste hobbel. “De leerkrachten van groep 8 wisselen nogal vaak en dat is lastig. Als je dan doorverwijzingen van de laatste vier jaar wilt bespreken, praat je niet met degene die het advies gegeven heeft. Dat probleem hebben we nog niet getackeld. Wel doen we de mondelinge overdracht nu uitgebreider, zodat we beter weten wie we in huis krijgen. Waar liggen de kansen? Waar is een kind heel goed in? Verder zijn we er op managementniveau mee aan de slag. Afgelopen jaar zijn we al in november over de komende aanmeldingen in gesprek gegaan.”

‘Dat je weet wát leerlingen bij taal en rekenen op de basisschool leren en hoe’

Elkaars taal leren spreken

Intussen gaat het Heerenlanden College met de 'hofleveranciers', basisscholen waar de school veel leerlingen van krijgt, al een stap verder. "We zoeken inhoudelijke aansluiting voor taal en rekenen, hebben bijvoorbeeld een gezamenlijke scholingsdag gehouden. Het is handig te weten wat leerlingen leren en hoe ze het leren. Je moet elkaars taal beter leren spreken. Zo was het woordgebruik bij rekenen een eye opener. Doordat wij op de middelbare school andere termen gebruiken, herkent een kind niet dat het over hetzelfde gaat. Voor vmbo-leerlingen is dat heel verwarrend. Knelpunt is, zoals vaak, hoe je het georganiseerd krijgt. Maar het proces loopt en op termijn willen we doorlopende leerlijnen verwezenlijken."

Beter naar het kind kijken

Uiteraard is niet alleen de doorstroom vanuit de basisscholen, maar ook het eigen functioneren onder de loep genomen. "Zittenblijven kwam bij ons zeer incidenteel voor. Redde een leerling het niet in de theoretische leerweg, dan plaatsten we die een niveau lager. Om nog iets van dat jaar te maken. Dat was de mores. Je zag wel dat die leerlingen gedemotiveerd raakten en vaak nog verder wegzakten naar de basisberoepsgerichte leerweg. Ze gingen meer gedragsproblemen vertonen, wat dan weer veel tijd en aandacht kostte. De inspectie tikte ons daarvoor terecht op de vingers: jullie nemen te snel genoeg met minder, je haalt de prikkel bij leerlingen weg. Met dat spanningsveld gaan we nu anders om, we kijken beter naar het kind zelf."

Een goede les

Op vele andere fronten is gewerkt. Belangrijk om te noemen vindt Smid het zelfevaluatiekader van docenten. "Aan de hand van het inspectiekader hebben docenten beschreven wat een goede les is en waar je dat aan kunt zien. Iedere docent vult aan het begin van het jaar een zelfevaluatie in en krijgt een maatje, een collega die in de klas komt kijken. Dat leidt tot leervragen en intervisietrajecten. Ieder doorloopt die cyclus een paar maal per jaar. Zo maken we beter gebruik van elkaars deskundigheid en kunnen we meer van elkaar leren."